

Nr/№

20

Piątek, 19 kwietnia, 19.30 / Friday, 19 April, 7:30 pm

Teatr Wielki – Opera Narodowa

Teatr Wielki – Polish National Opera

Plac Teatralny 1

KONCERT FINAŁOWY / FINAL CONCERT

Benjamin Britten (1913-1975)

Requiem wojenne op. 66

War Requiem, Op. 66

śl. / words by *Missa pro defunctis*, Wilfred Owen

1. Requiem aeternam
2. Dies irae
3. Offertorium
4. Sanctus
5. Agnus Dei
6. Libera me

Ekaterina Scherbachenko – sopran / soprano

Steve Davislim – tenor

Michael Kupfer-Radecky – baryton / baritone

Warszawski Chór Chłopięcy / Warsaw Boys' Choir

Krzysztof Kusiel-Moroz – kierownik chóru / choir master

Chór Filharmonii Narodowej / Warsaw Philharmonic Choir

Bartosz Michałowski – kierownik chóru / choirmaster

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej

Warsaw Philharmonic Orchestra

Jacek Kasprzyk – dyrygent / conductor

Ekaterina Scherbachenko, sopran. Uhonorowana tytułem śpiewaczki roku (BBC Cardiff Singer of the World 2009), Ekaterina Scherbachenko należy do grona najbardziej utalentowanych sopranistek lirycznych swojego pokolenia. Jest członkinią zespołu Teatru Bolszoi, na którego deskach wykonywała takie partie jak: Natasza Rostowa/*Wojna i pokój*, Mimi/*Cyganeria*, Liù/*Turandot*, Tatiana/*Eugeniusz Oniegin*, Micaëla/*Carmen* czy tytułową partię Jolanty.

Poza granicami Rosji, w ramach tournées odbywanych z Teatrem Bolszoi, artystka występowała w Opéra de Paris (Palais Garnier) oraz Teatro alla Scala w Mediolanie. Gościła także na scenach Opery w Lyonie, Teatro Lirico di Cagliari, Royal Opera House w Covent Garden, oper w Dallas i Monte Carlo, Bayerische Staatsoper oraz Teatro Real w Madrycie. W 2014 roku ponownie została zaproszona na Glyndebourne Festival (jako Tatiana) oraz do Metropolitan Opera (*Cyganeria*).

W repertuarze koncertowym Ekaterina Scherbachenko współpracowała z takimi zespołami, jak Narodowa Orkiestra Symfoniczna Danii, Królewska Szkocka Orkiestra Narodowa i Orkiestra Filharmonii Petersburskiej oraz z Festiwalem w Rавennie.

Niedawno zaśpiewała także *Requiem wojenne* Brittena w Operze w Lyonie oraz *Łaskawość Tytusa* w Holenderskiej Operze Narodowej. W planach artystki na ten rok znajduje się ponadto wykonanie partii Donny Elviry/*Don Giovanni* oraz Hrabiny/*Wesele Figara* z MusicAeterna.

Ekaterina Scherbachenko, soprano. Winner of the 2009 'BBC Cardiff Singer of the World' and a member of the Bolshoi Theatre, Ekaterina Scherbachenko is one of the most talented lyric sopranos of her generation. Her roles at the Bolshoi include Natasha Rostova/*War and Peace*, Mimi/*La Bohème*, Liù/*Turandot*, Tatiana/*Onegin*, Micaëla/*Carmen* and the title role of Iolanta.

Outside Russia, Ekaterina Scherbachenko has appeared on tour with the Bolshoi at the Opéra de Paris (Palais Garnier) and at the Teatro alla Scala in Milan. She has also performed at the Opéra de Lyon, the Teatro Lirico di Cagliari, the Royal Opera House Covent Garden, Dallas Opera, Opéra de Monte-Carlo, the Bayerische Staatsoper, and Teatro Real in Madrid. In 2014 she returned to the Glyndebourne Festival (Tatiana) and Metropolitan Opera (*La Bohème*). In concert, she has sung with the Danish National Symphony Orchestra, the Royal Scottish National Orchestra and the St. Petersburg Philharmonic Orchestra, and during the Ravenna Festival.

She recently appeared in Britten's *War Requiem* at Opéra de Lyon and in *La Clemenza di Tito* at the Dutch National Opera. Her engagements later this year include Donna Elvira/*Don Giovanni* and the Contessa/*Le Nozze di Figaro* accompanied by the MusicAeterna ensemble.

Steve Davislim, tenor. Cieszący się międzynarodowym uznaniem, Steve Davislim jest wiodącym tenorem w Australii i jednym z najbardziej pożądanych śpiewaków międzynarodowych scen filharmonicznych i operowych. Karierę rozpoczął jako członek zespołu Opery w Zurychu. Następnie można go było usłyszeć w teatrach operowych Berlina i Drezna (Almaviva/*Wesele Figara*, Tamino/*Czerodziejski flet*, Don Ottavio/*Don Giovanni*, Tom Rakewell/*Życie rozpustnika*), Wiednia (Tamino), Hamburga (Leński/*Eugeniusz Oniegin*, Tom Rakewell, Almaviva), w Royal Opera House w Covent Garden (Fenton/*Falstaff*) oraz w Operze Lirycznej w Chicago i Metropolitan Opera w Nowym Jorku (Pedrillo/*Urowadzenie z Seraju*). Punktem zwrotnym w karierze artysty było zaśpiewanie partii Idomenea w mediolańskiej La Scali w grudniu 2005 roku.

Steve Davislim wykonywał również partie Maksa/*Wolny strzelec* podczas festiwalu w Baden-Baden, Michela w *Julietcie* Martinu w Genewie, a także Tytusa/*Laskawość Tytusa* i Flamanda/*Capriccio* w Dreźnie oraz Ferranda/*Così fan tutte* w Genewie i Belmonta/*Urowadzenie z Seraju* w Neapolu.

W repertuarze koncertowym bieżące i najbliższe zobowiązania artysty obejmują wykonanie *Liederabende* z Malcolmem Martineau w Hamburgu, *Missa Solemnis* w Australii oraz w ramach tournée po Azji, *Eliasza* w Zurychu, *Nocy Walpurgii* w Lipsku, *Requiem wojennego* Brittena podczas Wielkanocnego Festiwalu im. Ludwiga van Beethovena w Warszawie, *Stabat Mater* Dvořáka w Berlinie i *Das Klagende Lied* Mahlera w Sydney.

stevedavislim.com

Steve Davislim, tenor. Australia's leading tenor is acclaimed throughout the world and in demand internationally on both the concert and operatic stage. He began his professional career as a member of the Zurich Opera.

He has also appeared at the State Operas of Berlin and Dresden (Almaviva/*Le nozze di Figaro*, Tamino/*Die Zauberflöte*, Don Ottavio/*Don Giovanni*, Tom Rakewell/*The Rake's Progress*), the State Opera Vienna (Tamino), the Hamburg Opera (Linsky/*Eugene Onegin*, Tom Rakewell, Almaviva), the Royal Opera House Covent Garden (Fenton/*Falstaff*) and at the Lyric Opera Chicago and the MET (Pedrillo/*Die Entführung aus dem Serail*). His career breakthrough came with his performance in *Idomeneo* at La Scala di Milano in December 2005.

He has sung the roles of Max/*Der Freischütz* at the Baden-Baden Festival, Michel in Martinu's *Julietta* in Geneva and Tito/*La clemenza di Tito* as well as Flamand/*Capriccio* in Dresden followed by Ferrando/*Così fan tutte* in Geneva, Belmonte/*Die Entführung aus dem Serail* in Naples, etc.

His current and future concert engagements include *Liederabende* in Hamburg with Malcolm Martineau, *Missa Solemnis* in a tour of Australia and Asia, *Elias* in Zurich, the *Walpurgisnacht* in Leipzig, Britten's *War Requiem* in the Beethoven Festival Warsaw, Dvořák's *Stabat Mater* in Berlin, and Mahler's *Das Klagende Lied* in Sydney.

stevedavislim.com

Michael Kupfer-Radecky, baryton. W kwietniu 2017 roku baryton Michael Kupfer-Radecky zadebiutował w La Scali jako Hans Sachs w *Śpiewakach norymberskich*, a jesienią 2018 roku został zaproszony przez Operę Australijską, by wykonać tę partię w ramach serii spektakli w Melbourne. Z kolei rok 2016 był rokiem debiutu śpiewaka jako Wotana w inscenizacji *Walkirii* w Budapeszcie. Wcześniej artysta wykonywał partię Wotana w *Złocie Renu* w różnych teatrach operowych, m.in. w Teatrze Maryjskim pod batutą Valery'ego Gergieva. Baryton otrzymał ponadto zaproszenie, by wcielić się w rolę Jokanaana w *Salome* w Operze Królewskiej w Sztokholmie i Staatsoper w Berlinie oraz Faninala w *Kawalerze srebrnej róży* w Teatrze Bolszoi i Operze w Pekinie. W Operze w Hamburgu wykonał solową partię barytonu w *Pieśni o ziemi* Mahlera, a następnie partię Pizarra w półscenicznej wersji *Leonory* Beethovena pod kierownictwem Ivora Boltana podczas festiwalu w Dreźnie. Ponownie wcielił się w tę rolę w sezonie 2017/18, zaproszony przez Katharinę Wagner do wzięcia udziału w jej nowej inscenizacji *Fidelii* w Tokio. Artysta wiele czasu poświęca także twórczości oratoryjnej i koncertowej. W jego repertuarze znajdują się m.in. *Stworzenie świata* i *Pory roku* Haydna, *Pasja wg św. Jana* oraz *Pasja wg św. Mateusza* Bacha, *IX Symfonia* Beethovena, *Requiem niemieckie* Brahmsa, czy *Eliasz* Mendelssohna.

kupfer-radecky.com

Michael Kupfer-Radecky, baritone. Michael Kupfer-Radecky made his debut at La Scala in April 2017 in the role of Hans Sachs (*Die Meistersinger von Nürnberg*). In the fall of 2018 he was invited by Opera Australia to sing the same part in a series of performances in Melbourne. In 2016 he made his first appearance in Budapest as Wotan (*Die Walküre*). Previously he had sung the same role in *Rheingold* at various venues, including at the Mariinsky Theatre under the baton of Valery Gergiev. He has been invited to sing the part of Jochanaan (*Salome*) at the Royal Opera Stockholm and the Deutsche Oper Berlin, as well as Faninal (*Rosenkavalier*) at the Bolshoi Theatre and the Beijing Opera. At the Hamburg State Opera he sang the baritone solo in Mahler's *Das Lied von der Erde*, followed by a Pizarro in a semi-staged version of Beethoven's *Leonore* with Ivor Bolton conducting at the Dresden Festival. In 2017/18 Katharina Wagner wanted him as Pizarro in her new production of *Fidelio* in Tokyo. He devotes much of his time to oratorio and concert work, including *The Creation* and *The Seasons* by Joseph Haydn, Bach's *St. John Passion* and *St. Matthew Passion*, Beethoven's *Symphony No. 9*, Brahms' *German Requiem*, Mendelssohn's *Elias*, to name just a few.

kupfer-radecky.com

Bartosz Michałowski. Od 2017 roku jest dyrektorem Chóru Filharmonii Narodowej. Ukończył z wyróżnieniem wydział dyrygentury chóralnej Akademii Muzycznej w Poznaniu. W latach 1998–2005 był asystentem prof. Stefana Stuligrosza i dyrygentem „Poznańskich Słowików” – Chóru Chłopięcego i Męskiego Filharmonii Poznańskiej. Jest założycielem i dyrektorem artystycznym Poznańskiego Chóru Kameralnego – jednego z najlepszych polskich zespołów tego typu. Liczne nagrody krajowe i zagraniczne potwierdzały jego zaangażowanie w rozwój muzyki chóralnej.

W czasie swojej dotychczasowej pracy z Chórem Filharmonii Narodowej poprowadził m.in.: *Pieśni kurpiowskie* Szymanowskiego, *Msze* Kodály’a i Greczaninowa, *Małą mszę uroczystą* Rossiniego, *Mszę Koronacyjną* Mozarta. Jako dyrektor Chóru przygotował zespół do światowego prawykonania opery sakralnej *Mojżesz* Antona Rubinsteina oraz kilkunastu koncertów z Orkiestrą Filharmonii Narodowej. Współpracował z tak znakomitymi dyrygentami, jak m.in. Ton Koopman, Christoph König, Matthew Halls, Jacek Kaspszyk, Krzysztof Penderecki. Artysta jest zapraszany do współpracy przez organizatorów renomowanych międzynarodowych festiwali.

bartoszmichalowski.com

Bartosz Michałowski. Since 2017, director of the Warsaw Philharmonic Choir. Graduated with distinction from the Faculty of Choir Conducting at the Academy of Music in Poznań. In 1998–2005 he was assistant to Professor Stefan Stuligrosz and conductor of the Poznań Nightingales Boys’ and Men’s Choir of the Poznań Philharmonia. He is the founder and artistic director of the Poznań Chamber Choir, one of the best Polish ensembles of the type. Numerous Polish and international prizes corroborate Michałowski’s involvement in the development of choir music.

His work with the Warsaw Philharmonic Choir has to date resulted in conducting Szymanowski’s *Kurpie Songs*, Kodály’s and Gretchaninov’s masses, Gioachino Rossini’s *Little Solemn Mass*, and W.A. Mozart’s *Coronation Mass*. In the same year he prepared the ensemble for the world premiere of Anton Rubinstein’s sacred opera *Moses* and several concerts with the Warsaw Philharmonic Orchestra. He has worked with excellent directors of the order of Ton Koopman, Christoph König, Matthew Halls, Jacek Kaspszyk, and Krzysztof Penderecki. The artist is invited to cooperate on renowned international festivals.

bartoszmichalowski.com

Krzysztof Kusił-Moroż ukończył Warszawską Akademię Muzyczną w klasie dyrygentury symfoniczno-operowej prof. Stanisława Wiślickiego. Studiował także dyrygenturę chóralską pod kierunkiem prof. Ryszarda Zimaka. Od roku 1990 jest związany z macierzystą uczelnią jako pedagog, prowadząc klasę dyrygentury chóralskiej oraz jako szef jej Chóru Mieszanego oraz Warszawskiego Chóru Chłopińskiego działającego przy Uniwersytecie Muzycznym Chopina. Obecnie sprawuje również kierownictwo Zespołu Wokalnego Warszawskiej Opery Kameralnej, z którym przygotował kilkanaście premier operowych i koncertów oratoryjnych. Prowadzone przez artystę chóry mogą pochwalić się kilkunastoma nagrodami na międzynarodowych konkursach muzycznych. Krzysztof Kusił-Moroż dyrygował także wieloma polskimi orkiestrami, m.in. takimi jak Filharmonia Narodowa, Polska Orkiestra Radiowa, Sinfonia Varsovia, Sinfonia Juventus. Jako chórmistrz występował na festiwalach Wroclavia Cantans, Warszawska Jesień, La Chaise-Dieu, Europäische Wochen Passau, Salzburger Festspiele. Koncertował w niemal wszystkich krajach Europy, a po za nią w Japonii, Chinach i Stanach Zjednoczonych. Zasiada w jury wielu konkursów chóralskich i dyrygenckich.

Krzysztof Kusił-Moroż graduated from the Warsaw Academy of Music in the Class of Symphony and Opera Conducting of Professor Stanisław Wiślicki. He also studied choir conducting under Professor Ryszard Zimak. Since 1990 he has taught the class of choir conducting at his alma mater and has directed its Mixed Choir and the Warsaw Boys' Choir operating under the Chopin University of Music. He is also the director of the Warsaw Chamber Opera Vocal Ensemble, with whom he prepared several premieres of operas and oratorio concerts. The choirs he conducted boast several prizes won at international music competitions. The artist has also conducted numerous Polish orchestras, to mention the Warsaw Philharmonic, Polish Radio Orchestra, Sinfonia Varsovia, and Sinfonia Juventus. As choirmaster, he was present at a number of festivals including Wroclavia Cantans, the Warsaw Autumn, La Chaise-Dieu, Europäische Wochen Passau, and Salzburger Festspiele. Kusił-Moroż has also performed in nearly all European countries as well as in Japan, China, and the United States. He is a jury member for numerous choirs and conducting competitions.

Jacek Kaspszyk. Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Warszawie (1975), laureat III nagrody w prestiżowym Konkursie Dyrygenckim im. Herberta von Karajana w Berlinie. Dyrygował najznakomitszymi orkiestrami na świecie, m.in. Berliner Philharmoniker, New York Philharmonic, London Philharmonic, Chamber Orchestra of Europe, Wiener Symphoniker. Prowadził także orkiestry w Kanadzie, Japonii i Nowej Zelandii.

Artysta równolegle prowadzi ożywioną działalność jako dyrygent operowy. W 1976 roku został gościnnym dyrygentem Deutsche Oper am Rhein w Düsseldorfie, później pracował m.in. z zespołami English National Opera, Opéra-Comique w Paryżu czy Teatro Colón w Buenos Aires. W 1998 roku objął stanowisko dyrektora artystycznego i muzycznego, a w 2002 roku również naczelnego Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie.

Od 1 września 2013 roku Jacek Kaspszyk pełni funkcję dyrektora artystycznego Filharmonii Narodowej. Poprowadził pierwsze w historii Filharmonii koncerty transmitowane przez Internet.

Jacek Kaspszyk nagrał wiele płyt, a jego rejestracja *Króla Rogera* Szymanowskiego z zespołami Teatru Wielkiego – Opery Narodowej (CD Accord) nominowana była do nagrody Nagranie Roku „BBC Music Magazine”. Krytyk magazynu „Gramophone” napisał o tym nagraniu: „w każdym najmniejszym szczególe zdołał osiągnąć absolutnie wszystko”.

Jacek Kaspszyk is a 1975 graduate of the Higher State School of Music in Warsaw (today the Fryderyk Chopin University of Music) and the winner of the Third Prize at the acclaimed Herbert von Karajan Conducting Competition in Berlin. He has conducted many of the world's leading orchestras, including the Berlin Philharmonic, New York Philharmonic, London Philharmonic, Chamber Orchestra of Europe, Wiener Symphoniker as well as Canadian, Japanese, and New Zealand orchestras.

The artist is also very active as an opera conductor. In 1976 he assumed the post of guest conductor of the Deutsche Oper am Rhein in Düsseldorf, and later worked with the English National Opera, Opéra-Comique in Paris, and Teatro Colón in Buenos Aires. In 1998 he became artistic and music director, and in 2002 also director general, of the Teatr Wielki – Polish National Opera in Warsaw. Since 1 September 2013, Jacek Kaspszyk has been the artistic director of the Warsaw Philharmonic, leading the orchestra during its first concerts broadcast live online.

Jacek Kaspszyk has recorded many albums, and his interpretation of Szymanowski's *King Roger* with the Teatr Wielki – Polish National Opera (CD Accord) was nominated by the *BBC Music Magazine* to the Disc of the Year Award, while a *Gramophone* magazine reviewer remarked that “on every count, including pennies, this sweeps the board”.

Chór Filharmonii Narodowej

Chór Filharmonii Narodowej rozpoczął działalność artystyczną w 1953 roku. W latach 1978-2016 kierownikiem chóru był Henryk Wojnarowski. Od stycznia 2017 roku kierownictwo objął Bartosz Michałowski.

Zespół koncertował w najważniejszych ośrodkach muzycznych Europy, współpracując z wybitnymi orkiestrami, m.in. Berliner Philharmoniker. Chór brał udział w spektaklach operowych m.in. w La Scali i Teatro La Fenice oraz w koncertach organizowanych dla Jana Pawła II w Watykanie.

Różnorodny repertuar zespołu obejmuje ponad 400 dzieł; szczególne miejsce zajmuje w nim muzyka polska, a zwłaszcza twórczość Krzysztofa Pendereckiego. Płyta *Penderecki conducts Penderecki* vol. 1 otrzymała nagrodę Grammy 2017; inne płyty zespołu uzyskały wcześniej 6 nominacji do tej nagrody. Płyty Chóru były trzykrotnie nagradzane nagrodą Fryderyk: za nagranie Requiem *Missa pro defunctis* Romana Maciejewskiego, nagranie dzieł Szymanowskiego oraz za komplet *Mszy* Moniuszki. Ostatnia płyta otrzymała również nagrodę „Złotego Orfeusza 2010 – Arturo Toscanini”.

filharmonia.pl

Warsaw Philharmonic Choir

The Warsaw Philharmonic Choir started its artistic activity in 1953. The choir directors were Henryk Wojnarowski in 1978–2016, and since January 2017 Bartosz Michałowski.

The ensemble has performed in the vital musical centres of Europe, working with eminent orchestras, not to mention the Berliner Philharmoniker, and has participated in operatic performances at La Scala and Teatro La Fenice, and concerts organised for Pope John Paul II in Vatican City.

The choir's varied repertoire covers over 400 pieces, with a special place held by Polish music, and particularly the works of Krzysztof Penderecki. The *Penderecki conducts Penderecki* CD (vol. 1) won the choir its Grammy Award in 2017, and their other recordings had previously garnered six Grammy nominations. Three of their CDs: Roman Maciejewski's *Requiem* "Missa pro defunctis", the works of Karol Szymanowski, and the complete *Masses* of Moniuszko have won the Polish Fryderyk Award. The last was also recognised with the Golden Orpheus – Arturo Toscanini Award.

filharmonia.pl

Warszawski Chór Chłopięcy

Działą przy Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina. Powstał w roku 1990, a jego założycielem, dyrektorem artystycznym i dyrygentem jest Krzysztof Kusiś-Moroz.

Od początku swej działalności zyskał renomę profesjonalnego współwykonawcy wielkich dzieł oratoryjnych. Zespół współpracował z takimi dyrygentami, jak Antoni Wit, Kazimierz Kord, Grzegorz Nowak, Jacek Kaspszyk, Yoav Talmi, Philippe Herreweghe, Valery Gergiev, Kent Nagano i Krzysztof Penderecki, którego utwory (*Pasja, Jutrznia, Credo*) na stałe weszły do koncertowego repertuaru chóru. Chór występował w niemal wszystkich krajach Europy, a także odbył kilka tournée po Japonii i Chinach.

Zespół ma na koncie 18 nagranych płyt CD wydanych m.in. przez Naxos, Bridge, CD Accord, Dux, z których nagranie oratorium *Star-Child* George'a Crumb'a otrzymało nagrodę Grammy w 2001 roku. Opiekująca się zespołem Fundacja Warszawskiego Chóru Chłopięcego, będąca organizacją pożytku publicznego, za główny swój cel uważa wychowanie dzieci i młodzieży przez kontakt z kulturą i sztuką. Rokrocznie organizuje programy edukacji artystycznej oraz wyjazdowe warsztaty muzyczne.

choir-warsaw.subnet.pl

Warsaw Boys' Choir

Set up in 1990, the choir operates at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw. Its founder, artistic director, and conductor is Krzysztof Kusiś-Moroz. The choir has won the renown for professional participation in grand oratorio works from its earliest days.

The ensemble has worked with eminent conductors including Antoni Wit, Kazimierz Kord, Grzegorz Nowak, Jacek Kaspszyk, Yoav Talmi, Philippe Herreweghe, Valery Gergiev, Kent Nagano, and Krzysztof Penderecki, whose works (*Passion, Utrenja, Credo*) have become part of the choir's staple repertoire. The choir has performed in nearly all European states and has also made a number of tours of China and Japan.

The choir has recorded 18 CDs released on Naxos, Bridge, CD Accord, and Dux labels; a recording of George Crumb's *Star-Child* featuring the Warsaw Boys' Choir won the Grammy Award in 2001.

The Foundation for the Warsaw Boys' Choir that extends its care over the ensemble is a public benefit institution set up to educate young people through contact with culture and art. It organises annual programmes of artistic education and music workshops.

choir-warsaw.subnet.pl

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej

Pierwszy koncert w wykonaniu Filharmonii Warszawskiej odbył się 5 listopada 1901 roku. Orkiestrą dyrygował współzałożyciel Filharmonii, jej pierwszy dyrektor muzyczny i dyrygent Emil Młynarski, a jako solista wystąpił Ignacy Jan Paderewski.

W pierwszych latach po II wojnie światowej koncerty orkiestry odbywały się w teatrach i halach sportowych. W 1955 roku Filharmonia otrzymała nowy gmach i status Filharmonii Narodowej. Pod kierownictwem Witolda Rowickiego orkiestra odzyskała swój prestiż wiodącego zespołu symfonicznego w Polsce. W latach 1955-58 funkcję jej dyrektora artystycznego sprawował Bohdan Wodiczko, by przekazać ją ponownie Rowickiemu. W 1977 roku stanowisko to objął Kazimierz Kord, a w latach 2002-2013 dyrektorem naczelnym i artystycznym Filharmonii Narodowej był Antoni Wit. Od 2013 roku funkcję dyrektora artystycznego pełni Jacek Kaspszyk.

Dziś Orkiestra Filharmonii Narodowej cieszy się popularnością i uznaniem na całym świecie. Odbyla niemal 150 tournées, występowała we wszystkich najważniejszych salach koncertowych świata. Regularnie towarzyszy finalistom Międzynarodowych Konkursów Pianistycznych im. F. Chopina w Warszawie oraz bierze udział w ważnych zagranicznych festiwalach. Nagrywa dla Polskiego Radia i Telewizji, polskich i zagranicznych firm płytowych oraz na potrzeby filmu. Dokonania Orkiestry Filharmonii Narodowej były wielokrotnie nagradzane prestiżowymi nagrodami fonograficznymi, m.in. Grammy (w latach 2013 i 2017).

filharmonia.pl

Warsaw Philharmonic Orchestra

The Warsaw Philharmonic Orchestra held their first concert with Ignacy Jan Paderewski as soloist in a newly constructed building on 5 November 1901. The conductor was Emil Młynarski, the orchestra's cofounder and first music director.

In the first years following the Second World War, the concerts of the orchestra were held in theatres and sports halls. In 1955, the orchestra received a reconstructed building and the status of National Philharmonic. Under the direction of Witold Rowicki, it regained its prestige as Poland's leading symphonic ensemble. From 1955 to 1958, the post of the artistic director was held by Bohdan Wodiczko, who passed it back to Rowicki. In 1977, it was taken over by Kazimierz Kord. From 2002 to 2013, the orchestra's executive and artistic director was Antoni Wit. Since 2013 the post of the artistic director has been held by Jacek Kaspszyk. The Warsaw Philharmonic Orchestra enjoys popularity and recognition all over the world. The ensemble has made nearly 150 tours, performing in all the world's major concert halls. It regularly accompanies the finalists of the Fryderyk Chopin International Piano Competitions in Warsaw and prestigious festivals abroad. It makes recordings for the Polish Radio and Television, Polish and foreign record labels, and films. Its achievements have been repeatedly recognised with prestigious music industry awards, including two Grammy Awards (2013 and 2017).

filharmonia.pl

Benjamin Britten
War Requiem op. 66

Prawykonanie *War Requiem* odbyło się 30 maja 1962 w Katedrze św. Michała w Coventry. Ekumenizm przesłania tego dzieła podkreślał fakt wykonania partii żołnierzy przez Niemca – Dietricha Fischera-Dieskau oraz Anglika – Petera Pearsa; partię sopranu śpiewała Heather Harper, a utworem dyrygowali Meredith Davies oraz kompozytor.

Złożona symbolika *War Requiem* wynika już z jego kompozycji przestrzennej. Składają się nań trzy warstwy, z którymi związane zostały trzy zespoły wykonawcze. Przewodnią warstwę treści stanowią teksty poety-pacyfisty Wilfreda Owena, poległego tuż przed zakończeniem I wojny światowej, wykonywane przez tenora i barytona z towarzyszeniem orkiestry kameralnej. Motywem przewodnim jest przemoc wpisana w rzeczywistość wojenną, ironiczny dystans wobec aktów agresji i żal o bezsensu śmierci. Warstwę konstrukcyjną – fundament dzieła – współtworzą ogniwa łacińskiej mszy za zmarłych, śpiewane przez sopran oraz chór z towarzyszeniem wielkiej orkiestry symfonicznej. Warstwa onirycznego tła utworzona zostaje przez dochodzący z oddali śpiew chóru chłopięcego przy wtórze organów. Z jednej strony odsyła ona do czystej oazy dzieciństwa, z drugiej odnosi ku sferze metafizycznej – jakże odległej od „tu i teraz”.

Narracja muzyczna kształtowana jest w oparciu o kontrasty wynikające z interakcji nieprzystawialnych do siebie planów muzycznych i łączących się z nimi znaczeń. Obraz „trójwymiarowy” budowany jest środkami dostępnych technik czytelnych gestów muzycznych. Modlitwa *Wieczny odpoczynek, racz im dać, Panie* zderzona zostaje z Owenowską inwokacją: „Jakie dzwony żałobne dla tych, co tu giną niczym bydło?” (*What passing-bells for these who die as cattle?*). W *Dies irae* nastanie Sądu Ostatecznego obwieszcza trąbka, symbolizująca *tuba mirum*, brzmiąca jak sygnał wezwania do bitwy. Potęga Boga-Stwórcy (*Rex tremendae majestatis*) kontrastuje z groteskową ironią żołnierskiej piosenki „Och, nigdy Śmierć nie była naszym wrogiem!” (*Oh, Death was never enemy of ours!*). Lament w *Lacrimosa* koresponduje z opłakiwaniem przyjaciela-żołnierza poległego w walce. W *Offertorium* uporczywie powtarzane frazy oskarżenia „starzec... zabił syna, i połowę potomstwa Europy...” (*But the old man... slew his son, And half the seed of Europe*) skonfrontowane zostają z melodią chóru chłopięcego *Hostias...*, dochodzącą z daleka.

Początek *Libera me, Domine* przybiera postać rytualnego marsza lustrującego „koniec świata” (*the end of the world*), rozwijającego się ku efektom batalistycznym. Następuje całkowita zmiana wyrazu: w przestrzeni kameralnej i lirycznej dochodzi do niezwykłego spotkania bohatera z wrogiem – w zaświatach. Czas zostaje zatrzymany. W ciszy odzywa się głos barytonu, niosący puentę: „To ja jestem tym wrogiem, którego zabiłeś, mój przyjacielu” (*I am the enemy you killed, my friend*).

W *War Requiem* znaczącym interwałem staje się tryton (*c-fis*), znany w kulturze jako „diabeł w muzyce”. Ramy dla monumentalnego dzieła złożonego z sześciu części wyznacza skupiona modlitwa chóru. W zakończeniu przybiera formę kołysanki dla zmarłych: „Śpijmy teraz” (*Let us sleep now*). Następujące w niej pojednanie sił wykonawczych służy podkreśleniu wymowy antywojennego oratorium Brittena, dedykowanego pamięci czterech żołnierzy, poległych na froncie II wojny światowej: *Requiescant in pace. Amen...*

Małgorzata Janicka-Słysz

Benjamin Britten
War Requiem, Op. 66

The premiere of *War Requiem* took place at St. Michael's Cathedral in Coventry on May 30th, 1962. The work's ecumenical message was emphasized by casting a German, Dietrich Fischer-Dieskau, and an Englishman, Peter Pears, in the parts of the soldiers; the soprano part was sung by Heather Harper and the work was conducted by Meredith Davies and the composer.

The complex symbolism of *War Requiem* is derived even from its very spatial structure. It is built of three layers, each associated with three performing ensembles. The leading layer of the text consists of lyrics by Wilfred Owen, the pacifist poet fallen in battle at the very end of World War One. They are performed by a tenor and a baritone accompanied by a chamber orchestra. The leading motif is that of the violence inscribed into the realities of war, an ironic distance from acts of aggression, the grief over the nonsense of death.

The structural layer, the work's foundation, is built of the elements of the Latin mass for the dead, sung by the soprano and the choir, and accompanied by a great symphony orchestra. The layer of the oneiric background is made up of a distant boys' choir, supported by the organ. This is a reference both to the pure oasis of childhood and to a metaphysical sphere, so distant from the *here and now*.

The musical narration is shaped by contrasts resulting from interactions of disparate musical planes and their associated meaning. This "three-dimensional" image is produced by available technical means and lucid musical gestures. The prayer *Eternal rest grant to them, o Lord* clashes with Owen's invocation *What passing-bells for these who die as cattle?* In *Dies irae*, the coming of the Last Judgment is signalled by a trumpet that sounds like a summons to battle. The power of God the Creator (*Rex tremendae majestatis*) contrasts with the grotesque irony of the soldiers' song *Oh, Death was never enemy of ours!* The lament in *Lacrimosa* corresponds to mourning a fallen fellow soldier. In *Offertorium*, the obstinate repetitions of the accusing phrase "*But the old man... slew his son, And half the seed of Europe*" are confronted with the melody of the boys' choir, *Hostias...*, coming from afar.

The beginning of *Libera me, Domine* takes the form of a ritual march, illustrating the end of the world and developing into battle-like effects. In a complete change of expression, the chamber-music and lyrical space sees a remarkable encounter of the hero and his enemy – in afterlife. Time stops. In the silence, the baritone pronounces "*I am the enemy you killed, my friend.*"

In *War Requiem*, the tritone (C-F sharp), known in culture as *diabolus in musica*, becomes a significant interval. The framework for this monumental work, consisting of six parts, is defined by the reflexive prayer of the choir. It takes on the form of a lullaby for the dead (*Let us sleep now*) in the finale. Its reconciliation of the performers further stresses the antiwar message of Britten's oratorio, dedicated to the memory of four soldiers who died in World War Two: *Requiescant in pace. Amen...*

Małgorzata Janicka-Słysz

Fotograficy / Photographs:

Bartek Barczyk, Rosa Frank, Simon Pauly, Ksenia Shaushyshvili, Pavel Vaan,
Archiwum Stowarzyszenia im. LvB / LvB Association archives.

© 2019, Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena / Ludwig van Beethoven Association